

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

**Методичні рекомендації
до підготовки та складання єдиного державного
кваліфікаційного іспиту
здобувачами вищої освіти
за спеціальністю 081 «Право»
освітньої програми «Право»
другого (магістерського) рівня**

**Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2025**

УДК 34(072.034)

М54

Укладач Ю. В. Шинкарьов

Затверджено на засіданні кафедри правового регулювання економіки.

Протокол № 1 від 02.09.2024 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Методичні рекомендації до підготовки та складання єдиного М54 державного кваліфікаційного іспиту здобувачами вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» освітньої програми «Право» другого (магістерського) рівня [Електронний ресурс] / уклад. Ю. В. Шинкарьов. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2025. – 28 с.

Подано методичні рекомендації до підготовки та складання єдиного державного кваліфікаційного іспиту. Наведено низку матеріалів, вивчення яких здатне сформуванню в здобувача вищої освіти уявлення про процедуру та механізми складання іспиту.

Рекомендовано для здобувачів вищої освіти спеціальності 081 «Право» освітньої програми «Право» другого (магістерського) рівня.

УДК 34(072.034)

© Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, 2025

Вступ

Метою єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ) є оцінювання результатів навчання, здійсненого за освітньо-професійною програмою «Право», досягнутих здобувачем вищої освіти, відповідно до вимог стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 081 «Право», галузі знань 08 «Право».

Атестація здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» здійснюється у формі ЄДКІ в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Його успішне складання є потрібним для отримання диплома про вищу освіту другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право».

ЄДКІ ґрунтується на затвердженій МОН «Програмі єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями 081 «Право» та 293 «Міжнародне право» на другому (магістерському) рівні вищої освіти, яка охоплює 13 тематичних розділів та спрямована на виявлення мінімального спільного для всіх спеціалізацій рівня випускника другого (магістерського) рівня вищої юридичної освіти.

Для успішного складання ЄДКІ майбутній магістр права має володіти компетентностями, які формують під час вивчення комплексу навчальних дисциплін загальної підготовки, професійної підготовки та вибіркового навчальних дисциплін упродовж усього нормативного терміну (освітньо-професійна програма «Право» другого магістерського рівня вищої освіти в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця – 90 кредитів ЄКТС) навчання в закладі вищої освіти. Учасник іспиту мусить мати достатній рівень знань, умінь та компетентностей, що передбачені стандартом вищої освіти зі спеціальності 081 «Право» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

1. Перелік результатів навчання і компетентностей, що має засвоїти здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня

Спеціальні компетентності	Загальні компетентності	Результати навчання
СК3, СК4, СК5, СК6, СК9, СК10	ЗК1, ЗК2	ПРН1
СК5, СК6	ЗК3	ПРН3
СК1, СК5, СК6, СК9, СК10	ЗК 2	ПРН6
СК1, СК2, СК3, СК4, СК6	ЗК9	ПРН10
СК3, СК5, СК9, СК10, СК16	ЗК1, ЗК2	ПРН11
СК2, СК3, СК6, СК9	ЗК1, ЗК3, ЗК6	ПРН12
СК3, СК5, СК10, СК11, СК16	ЗК1, ЗК2	ПРН13
СК1, СК2, СК3, СК5, СК7, СК9, СК10, СК13	ЗК2, ЗК3, ЗК4	ПРН15
СК1, СК3, СК5, СК9	ЗК2, ЗК4, ЗК7	ПРН17
СК1, СК2, СК5, СК6, СК9, СК13	ЗК1, ЗК3, ЗК4, ЗК7	ПРН18

Примітка.

ПРН1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

ПРН11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

ПРН12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

ПРН13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

ПРН15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

ПРН17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

ПРН18. Використовувати передові знання і методики для розв'язання складних задач у процесі правового забезпечення господарської діяльності.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення

ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті.

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.

СК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

СК16. Здатність до кваліфікації правопорушень, що виникають під час здійснення господарської діяльності.

2. Перелік нормативних документів, що є базисними для проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту

1. Про вищу освіту : Закон України № 1556-VII від 01.07.2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.

2. Про освіту : Закон України № 2145-VIII від 05.09.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.

3. Про атестацію здобувачів ступеня фахової передвищої освіти та ступенів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту : постанова Кабінету Міністрів України від 19.05.2021 № 497 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/497-2021-%D0%BF#Text>.

4. Про відображення результатів атестації у формі ЄДКІ : Лист МОН від 08.06.2023 № 1/8226-23. URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/90392/.

5. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 № 584). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii1648.pdf>.

6. Про внесення змін до програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальністю 081 Право та 293 Міжнародне право на другому (магістерському рівні) : Наказ МОН № 503 від 11.04.2024. URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/91939/.

7. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>.

8. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій (зі змінами) : постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>.

9. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>.

10. Програма єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями 081 Право та 293 Міжнародне право на другому (магістерському) рівні вищої освіти. URL: <https://osvita.ua/doc/files/news/919/91939/Nakaz.MON-503.vid.11.04.2024.pdf>.

11. Стандарт вищої освіти зі спеціальності 081 Право для другого (магістерського) рівня вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-5osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/07/21/081-pravo-magistr-zizminami643-20032023.pdf>.

12. Стандарт вищої освіти зі спеціальності 081 Право для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/2022/07/21/081-pravo-bakalavrzi.zminamy-644-20.03.2023.pdf>.

13. Про затвердження графіку проведення єдиного державного кваліфікаційного в 2024 році : Наказ МОН № 98 від 26.01.2024. URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/91327/.

3. Вимоги до єдиного державного кваліфікаційного іспиту

Єдиний державний кваліфікаційний іспит має форму комп'ютерного тестування, що триває 180 хвилин. Екзаменаційний тест складається із кластерів завдань, що містять одне ситуаційне та групу тестових завдань, тематично пов'язаних із ситуацією, а також окремих тестових завдань (запитань). Використовують тестові завдання (запитання) різних типів. Загальна кількість тестових завдань (запитань) – 120.

Єдиний державний кваліфікаційний іспит охоплює завдання з фабул, до кожної з яких наведено не більше ніж 12 тестових завдань різних типів:

- завдання, що мають по чотири варіанти відповідей, один із яких є правильний;
- завдання, що мають по сім варіантів відповідей, серед яких лише три є правильними;
- завдання, що потребують визначення послідовності чи пріоритетності, а також завдання, що потребують установлення відповідності.

Програма ЄДКІ містить перелік розділів/тем, що стосуються професійної діяльності магістра права. Для кожного змістового розділу/теми

зазначено найвищий когнітивний рівень, на якому має бути засвоєно відповідний розділ та тему. Також указано тематичні пропорції в розділах у вигляді відсотка питомої ваги.

Програма єдиного державного кваліфікаційного іспиту складається з переліку питань із 13 розділів, які містять завдання, що, здебільшого належать до ключових освітніх компонентів у галузі права: Конституційне право України; Основи права Європейського Союзу (ЄС); Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини; Адміністративне право України; Адміністративне судочинство в Україні; Цивільне право України; Цивільне процесуальне право України; Трудове право України; Міжнародне приватне право; Кримінальне право України; Кримінальне процесуальне право України; Міжнародне гуманітарне право. Міжнародне кримінальне право; Професійна етика та дисциплінарна відповідальність правника.

Кожному із названих розділів у структурі єдиного державного кваліфікаційного іспиту присвячено певну кількість питань із такою питомою вагою: Конституційному праву України – 4,5 – 5,5 %; Основам права Європейського Союзу (ЄС) – 3,5 – 4,5 %; Міжнародному публічному праву. Міжнародному захисту прав людини – 8 – 10 %; Адміністративному праву України – 6,5 – 8,5 %; Адміністративному судочинству в Україні – 6,5 – 8,5 %; Цивільному праву України – 11 – 15 %; Цивільному процесуальному праву України – 8 – 10 %; Трудовому праву України – 8 – 18 %; Міжнародному приватному праву – 5 – 7 %; Кримінальному праву України – 8 – 10 %; Кримінальному процесуальному праву України – 7 – 9 %; Міжнародному гуманітарному праву. Міжнародному кримінальному праву – 6 – 8 %; Професійній етиці та дисциплінарній відповідальності правника – 4 – 6 %.

Кожний із наведених раніше розділів складається з відповідних тем, а саме:

Конституційне право України: «Принципи конституційного статусу особи. Правові позиції Конституційного Суду України в цій сфері» (В); «Зміст, обсяг захисту та критерії обмеження права на свободу думки й слова, права на доступ до публічної інформації, права на захист персональних даних, свободи совісті та свободи пересування. Правові позиції Конституційного Суду України в цій сфері» (С); «Політичні права та участь громадян у вирішенні питань суспільного значення. Свобода мирних зібрань, свобода об'єднань: обсяг захисту та критерії обмеження.

Рівність доступу громадян до публічної служби. Правові позиції Конституційного Суду України в цій сфері» (С); «Зміст конституційних гарантій прав і свобод людини. Правові позиції Конституційного Суду України в цій сфері» (С); «Конституційні обмеження у здійсненні конституційних прав та свобод людини в Україні. Допустимі критерії обмеження прав людини: значення принципу пропорційності. Правові позиції Конституційного Суду України в цій сфері» (С); «Місце конституційної скарги в механізмі захисту прав людини в Україні» (В); «Порядок звернення із конституційною скаргою до Конституційного Суду України. Особливості провадження у справах за конституційними скаргами в Конституційному Суді України» (С).

Основи права Європейського Союзу (ЄС): «Право ЄС як правопорядок *suigeneris*. Верховенство і пряма дія права ЄС (справа *Costa v. ENEL* 1964 р. і справа *VanGend&Loos* 1963 р.). Принцип субсидіарності і принцип пропорційності у праві ЄС. Копенгагенські і мадрридський критерії для вступу в ЄС» (В); «Установчі договори ЄС і Хартія основоположних прав ЄС 2000 р. Правові акти ЄС (стаття 288 Договору про функціонування ЄС)» (В); «Порядок утворення і повноваження інституцій ЄС (Європейський Парламент, Європейська Рада, Рада ЄС, Європейська Комісія, Європейський центральний банк, Рахункова палата ЄС). Юрисдикція Суду Справедливості ЄС (Загального суду і Суду Справедливості)» (В); «Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Критерії прямої дії норм Угоди про асоціацію (рішення Верховного Суду у справі від 04 липня 2019 р. № 910/4947/18 (справа за позовом ТОВ «КАНЖУТ»). Застосування норм права ЄС у правопорядку України (Постанова Великої Палати Верховного Суду від 3 серпня 2022 р. у справі № 910/9627/20)» (В).

Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини: «Міжнародно-правові засади співробітництва України із суб'єктами міжнародного права, включаючи питання визнання. Міжнародно-правові питання участі України в міжнародних організаціях» (В); «Порядок укладення, виконання та припинення дії міжнародних договорів України. Дія міжнародного права в національній правовій системі України» (В); «Міжнародно-правові підстави та засоби зміни державної території» (В); «Питання статусу та режиму морських просторів, зокрема участь України

у міжнародних конвенційних механізмах. Міжнародно-правові засади статусу та режиму повітряних та космічних просторів, зокрема участь України у міжнародних конвенційних механізмах» (А); «Міжнародні зобов'язання України у сфері охорони навколишнього середовища» (С); «Правове регулювання застосування сили у міжнародних відносинах та системи колективної безпеки» (С); «Міжнародно-правові засоби вирішення спорів. Практика розгляду спорів за участі України у міжнародних судових установах» (В); «Міжнародно-правові стандарти захисту прав індивіда» (В); «Міжнародні зобов'язання України у сфері захисту прав людини та міжнародні механізми контролю за їх виконанням» (В); «Роль і значення (Європейської) Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. та практики Європейського суду з прав людини для правової системи України» (В); «Наслідки порушення міжнародно-правових зобов'язань у міжнародному праві» (С).

Адміністративне право України: «Інструменти публічного адміністрування: нормативний акт, адміністративний акт, адміністративний договір» (В); «Принципи адміністративної процедури» (С); «Обмеження, що застосовують до публічних службовців з метою запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням» (В); «Адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією» (В); «Види адміністративних стягнень та основні правила їх накладення» (С); «Провадження в справі про адміністративне правопорушення: принципи, стадії, акти, що складають на певних стадіях провадження» (С).

Адміністративне судочинство в Україні: «Офіційне з'ясування всіх обставин у справі як спеціальний принцип адміністративного судочинства» (С); «Предметна, інстанційна та територіальна юрисдикція адміністративних судів» (С); «Способи судового захисту прав, свобод, інтересів особи від порушень з боку суб'єкта владних повноважень» (В); «Види адміністративних справ та форми адміністративного судочинства, що їм відповідають» (С).

Цивільне право України: «Правові наслідки недійсності правочинів» (С); «Особисті немайнові відносини у цивільному праві» (В); «Здійснення і захист права власності та інших речових прав» (С); «Правові наслідки порушення договірних зобов'язань» (D); «Деліктна відповідальність у цивільному праві» (С); «Зобов'язання щодо передачі майна у власність та у користування» (В); «Зобов'язання з набуття, збереження майна без

достатньої правової підстави» (А); «Захист права інтелектуальної власності» (В); «Застосування норм спадкового права» (С).

Цивільне процесуальне право України: «Предметна, суб'єктна, інстанційна та територіальна цивільна юрисдикція» (В); «Належне представництво при захисті прав, свобод та інтересів у порядку цивільного судочинства» (В); «Позовне провадження: практичні проблеми розгляду і вирішення цивільних справ» (D); «Особливості розгляду цивільних справ у порядку окремого та наказного провадження» (С); «Перегляд судових рішень у цивільних справах» (С).

Трудове право України: «Зайнятість населення і працевлаштування» (В); «Трудовий договір та його види» (С); «Робочий час і час відпочинку» (В); «Оплата праці та її нормування. Гарантії та компенсації» (С); «Трудова дисципліна» (В); «Матеріальна відповідальність сторін трудового договору» (С); «Трудові спори» (С).

Міжнародне приватне право: «Колізійний метод регулювання відносин у міжнародному приватному праві. Застосування колізійних норм» (В); «Колізійні питання права власності» (С); «Питання спадкування у міжнародному приватному праві» (С); «Порядок укладення та розірвання транскордонних шлюбів. Правове регулювання майнових відносин подружжя, ускладнених іноземним елементом» (С); «Договірні зобов'язання у міжнародному приватному праві. Застосування «Правил ІНКОТЕРМС» в зовнішньоекономічних договорах» (С); «Деліктні зобов'язання в міжнародному приватному праві» (С); «Міжнародний цивільний процес» (С); «Міжнародний комерційний арбітраж та інші альтернативні способи вирішення спорів з іноземним елементом» (С).

Кримінальне право України: «Призначення покарання та застосування інших заходів кримінально-правового впливу» (В); «Злочини проти основ національної безпеки» (В); «Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи» (D); «Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи» (В); «Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканності особи» (В); «Кримінальні правопорушення проти власності» (С); «Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки» (В); «Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності» (В); «Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг» (В); «Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку» (D).

Кримінальне процесуальне право України: «Збирання, перевірка та оцінка доказів» (В); «Застосування заходів забезпечення кримінального провадження» (А); «Досудове розслідування у кримінальному процесі» (С); «Судове провадження у кримінальному процесі» (D); «Міжнародна правова допомога у кримінальному провадженні» (В); «Видача осіб, які вчинили правопорушення (екстрадиція)» (В).

Міжнародне гуманітарне право. «Міжнародне кримінальне право: Умови застосування норм міжнародного гуманітарного права. Поняття та види збройних конфліктів. Кваліфікація Офісом Прокурора Міжнародного кримінального суду збройного конфлікту, спричиненого агресією Російської Федерації проти України» (С); «Статус комбатантів, інших учасників збройного конфлікту та цивільних осіб у міжнародному гуманітарному праві» (В); «Міжнародна відповідальність за порушення міжнародного гуманітарного права» (В); «Універсальна юрисдикція держав щодо міжнародних злочинів у міжнародному праві. Юрисдикція України щодо міжнародних злочинів» (В); «Юрисдикція та процесуальні аспекти діяльності Міжнародного кримінального суду» (А); «Зобов'язання України щодо відповідальності за міжнародні злочини» (В); «Зобов'язання України щодо відповідальності за конвенційні злочини» (В).

Професійна етика та дисциплінарна відповідальність правника: «Незалежність, компетентність та безсторонність» (В); «Чесність та непідкупність. Вимоги щодо несумісності з іншими видами діяльності. Недопущення конфлікту інтересів» (В); «Відданість верховенству права та правам людини» (В); «Конфіденційність та збереження професійної таємниці» (В); «Етичні засади взаємовідносин між правниками. Реагування на неетичну поведінку колег» (В); «Дотримання високих етичних стандартів на робочому місці і поза ним, офлайн та онлайн» (В); «Дисциплінарна відповідальність судді, прокурора та адвоката. Підстави та порядок застосування дисциплінарних стягнень» (D).

Когнітивні рівні визначено так:

- Рівень А. «Знання».
- Рівень В. «Знання», «Розуміння».
- Рівень С. «Знання», «Розуміння», «Застосування».
- Рівень D. «Знання», «Розуміння», «Застосування» та «Аналіз» / «Синтез» / «Оцінка».

4. Приклади тестових завдань для єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями «Право» та «Міжнародне право»

приклад завдання розміщено: URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2023/09/27/Pryklady.YEDKI-26.09.2023.pdf>

Ситуаційна задача (А1)

Державна служба України з питань праці (далі – Держпраці) та Державна податкова служба України провели спільну перевірку стосовно дотримання законодавства про працю і зайнятість населення роботодавцями, які мають дозвіл на застосування праці іноземних громадян та осіб без громадянства (далі – іноземні працівники), у ТОВ А., що знаходиться у сільській місцевості та яке належить іноземному громадянину С. У результаті перевірки дотримання податкового законодавства прийнято податкове повідомлення-рішення про сплату податкового зобов'язання на суму 700 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб. У процесі контрольних заходів також перевірялися відповідність оплати праці вказаних категорій осіб встановленому законодавством розміру, своєчасність її виплати, і сплата єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Підставою для таких перевірок стали результати моніторингу сплати роботодавцями заробітної плати іноземним працівникам і звернення зі скаргою іноземного працівника Б. до Держпраці щодо затримок з оплатою праці. Одночасно працівником Б. було подано заяву до суду про відшкодування йому моральної шкоди. За результатами перевірки з'ясувалося, що на ТОВ А. працювали іноземці як за дозволами, так і без таких. Більш ніж у 70% від загальної кількості осіб, на яких були видані дозволи, відомості про сплату заробітної плати були відсутні. На ТОВ А. також були виявлені порушення державного регулювання оплати праці, її організації та структури. Заходи контролю мали на меті забезпечити дотримання прав і соціальних гарантій працюючих в Україні іноземних громадян, гарантованих міжнародними актами України. Власнику ТОВ А. іноземному громадянину С. вручено підозру у вчиненні кримінального правопорушення. Після оприлюднення результатів перевірки працівники ТОВ А. вирішили провести 20 червня 2021 р. мітинг проти податкових перевірок. Про

це було 17 червня 2021 р. повідомлено виконавчий комітет сільської ради, який 19 червня заборонив його проведення з огляду на велику ймовірність провокацій під час мітингу.

1) Порушення яких норм міжнародних актів, де стороною виступає Україна, були виявлені під час перевірки на ТОВ А.?

а) Європейської конвенції про здійснення прав дітей (1996 р.).

б) Європейської соціальної хартії (переглянутої) (1996 р.).

в) Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їх державами-членами (2014 р.).

г) Мінської угоди (08.12.1991р.) між Білоруссю, Україною, Росією та Алма-Атинської декларації (21.12.1991 р.).

2) На підставі яких трьох документів здійснюється організація оплати праці на ТОВ А.?

а) Правил внутрішнього трудового розпорядку.

б) Графіка відпусток.

в) Положення про навчання і перевірку знань з питань охорони праці.

г) Генеральної угоди на національному рівні.

ґ) Наказів, розпоряджень роботодавця.

д) Галузевих угод.

е) Трудових договорів.

3) Яким трьом із перелічених нижче категорій іноземців та осіб без громадянства не потрібен дозвіл на працевлаштування в ТОВ А.?

а) Іноземні ІТ-професіонали.

б) Іноземці та особи без громадянства, які набули статусу біженця відповідно до законодавства України або одержали дозвіл на імміграцію в Україну.

в) Іноземні працівники творчих професій.

г) Іноземні високооплачувані професіонали.

ґ) Іноземці та особи без громадянства, які постійно проживають в Україні.

д) Відряджені іноземні працівники.

е) Працівники іноземних представництв, які зареєстровані на території України в установленому законодавством порядку.

4) В якому порядку розглядатиметься справа щодо ТОВ А. у разі оскарження податкового повідомлення-рішення в адміністративному суді?

- а) Письмового провадження.
- б) Спрощеного провадження.
- в) Загального позовного провадження.
- г) Скороченого позовного провадження.

5) Яку сферу оплати праці іноземців, які працюють на ТОВ А., не охоплює державне регулювання?

- а) Встановлення розміру мінімальної заробітної плати.
- б) Установлення державних норм і гарантій у сфері оплати праці.
- в) Установлення конкретних розмірів тарифних ставок (окладів) і відрядних розцінок працівникам.
- г) Установлення умов і розмірів оплати праці керівників підприємств, заснованих на державній, комунальній власності, працівників підприємств, установ та організацій, що фінансуються чи дотуються з бюджету.

6) Установіть відповідність між елементами структури заробітної плати та конкретними виплатами, які здійснювались на ТОВ А.

1. Основна заробітна плата.	а) Допомога по тимчасовій непрацездатності
2. Додаткова заробітна плата.	б) Доплата за розширення зони обслуговування або збільшення обсягу робіт.
3. Інші заохочувальні та компенсаційні виплати.	в) Оплата путівок на санаторно-курортне лікування та оздоровлення.
	г) Винагорода за виконану роботу відповідно до встановлених норм праці за тарифними ставками (окладами).

7) Установіть відповідність між елементами тарифної системи оплати праці на ТОВ А. та їх сутністю.

1. Тарифні сітки.	а) Охоплює мінімальний розмір посадового окладу (тарифної ставки) та міжпосадові (міжкваліфікаційні) співвідношення розмірів посадових окладів (тарифних ставок) і тарифних коефіцієнтів.
2. Тарифні ставки.	б) Формується на основі тарифної ставки робітника першого розряду та міжкваліфікаційних (міжпосадових) співвідношень розмірів тарифних ставок (посадових окладів).
3. Схеми посадових окладів.	в) Установлюється у розмірі, не меншому за прожитковий мінімум, встановлений для працездатних осіб на 1 січня календарного року.
4. Професійні стандарти (кваліфікаційні характеристики).	г) Затверджені в установленому порядку вимоги до кваліфікації працівників, їх компетентності, що визначаються роботодавцями і слугують основою для формування професійних кваліфікацій.
	ґ) Охоплює мінімальний розмір посадового окладу (тарифної ставки) та мінімальну заробітну плату.

Ситуаційна задача (D4)

Особа ромської національності – громадянин М. проживав разом із Б. у цивільному шлюбі. Коли Б. завагітніла, М., вважаючи, що він не є батьком майбутньої дитини, вимагав від неї, щоб вона залишила його квартиру та повернулась до своєї родини. Після того, як Б. залишила дім М., вона повідомила йому, що звернеться до своїх родичів, аби вони вбили його, оскільки він її тяжко образив. Усвідомлюючи те, що Б. здійснить свій намір, М. вирішив її вбити. Для цього він простежив, як вона зайшла до будинку, де мешкала. Пізніше у вікні дому він побачив жіночий силует, і, вважаючи, що це Б., здійснив

постріл із мисливського карабіну. У подальшому було встановлено, що М. вбив матір особи Б. Щодо даного кримінального правопорушення були внесені відомості до ЄРДР та розпочалося досудове розслідування, а до М. було обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, оскільки у сторони обвинувачення були наявні докази того, що М. може переховуватися від слідства. Під час перебування у СІЗО М. звернувся до слідчого судді щодо факту сильного побиття його працівниками СІЗО задля визнання М своєї вини. Слідчий суддя своєю ухвалою відмовив у розгляді клопотання та призначенні судово-медичної експертизи М. з формальних причин без належного обґрунтування, при цьому під час судового засідання слідчий суддя неодноразово зневажливо звертався до підозрюваного через його національність. М. звернувся до ЄСПЛ щодо порушення його прав під час тримання під вартою.

1) Який з обов'язкових елементів поняття «верховенство права», відповідно до доповіді Венеційської комісії про верховенство права від 25 – 26 березня 2011 року, було порушено слідчим та слідчим суддею в ситуації, вказаній в фабулі справи?

- а) Заборона обмеження свободи пересування.
- б) Право на свободу світогляду і віросповідання.
- в) Заборона дискримінації та рівність перед законом.
- г) Заборона обмеження особистої недоторканності.
- ґ) Законність.
- д) Дотримання права на належність до національних меншин.
- е) Дотримання прав людини.

2) Відповідно до Дисциплінарного статуту Національної поліції України, слідчий повинен:

- а) Щорічно проходити таємну перевірку доброчесності.
- б) Безумовно виконувати накази керівників, віддані (видані) в межах наданих їм повноважень та відповідно до закону.
- в) Подавати щорічно не пізніше 1 травня декларацію про майновий стан до Державної судової адміністрації України для оприлюднення на офіційному вебпорталі судової влади, ведення якого забезпечує Державна судова адміністрація України.
- г) На вимогу будь-якої особи надавати інформацію про хід досудового розслідування.

г) Сприяти керівникові в організації дотримання службової дисципліни, інформувати його про виявлені порушення, у тому числі вчинені іншими працівниками поліції.

д) Утримуватися від висловлювань та дій, що порушують права людини або принижують честь і гідність людини.

е) Невідкладно повідомляти керівника досудового розслідування про проведення будь-якої слідчої дії.

3) Як слід кваліфікувати дії Б.?

а) Погроза вбивством (ч. 1 ст. 129 КК України).

б) В діях Б. відсутній склад кримінального правопорушення.

в) Готування до умисного вбивства на замовлення (ч. 1 ст. 14, п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України).

г) Готування до умисного вбивства (ч. 1 ст. 14, ч. 1 ст. 115 КК України).

4) Як слід кваліфікувати дії М.?

а) Замах на умисне вбивство жінки, яка завідомо для винного перебувала у стані вагітності (ч. 2 ст. 15, п. 2 ч. 2 ст. 115 КК України).

б) Замах на умисне вбивство жінки, яка завідомо для винного перебувала у стані вагітності, та умисне вбивство особи (ч. 2 ст. 15, п. 2 ч. 2 ст. 115; ч. 1 ст. 115 КК України).

в) Замах на умисне вбивство жінки, яка завідомо для винного перебувала у стані вагітності, та вбивство, вчинене через необережність (ч. 2 ст. 15, п. 2 ч. 2 ст. 115; ч. 1 ст. 119 КК України).

г) Замах на умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони та умисне вбивство особи (ч. 2 ст. 15, ст. 118; ч. 1 ст. 115 КК України).

5) Встановіть відповідність вчинених порушень до назви права згідно практики ЄСПЛ

1. Навмисне заподіяння сильного фізичного чи морального болю, яке призводить до дуже відчутних і жорстоких страждань та може ґрунтуватися на дискримінації будь якого виду.

а) Право на заборону нелюдського поводження.

б) Право на заборону катування.

в) Право на заборону поводження, що принижує гідність особи.

2. Поводження, яке навмисно викликає сильні психічні чи фізичні страждання, які в конкретній ситуації є невиправданими.

3. Поводження, яке викликає у потерпілих почуття страху, муки і неповноцінності та здатне принизити і зганьбити їх.

г) Право на заборону поведінки, що принижує честь особи.

6) Визначте правильний порядок розгляду клопотання слідчим суддею про обрання до М. запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою?

а) Слідчий суддя проголошує ухвалу про застосування запобіжного заходу.

б) Слідчий суддя роз'яснює підозрюваному його права.

в) Слідчий суддя допитує свідків.

г) Слідчий суддя встановлює, хто з'явився у судове засідання.

7) Які докази може використати слідчий для того, щоб довести наявність ризику переховування М. від слідства під час обрання до нього запобіжного заходу у вигляді застави?

а) Довідку про те, що М. не має постійного місця проживання.

б) Довідка з лікарні, відповідно до якої М. знаходиться на обліку у лікаря-психіатра через наявні у М. психічні розлади.

в) Шкільна грамота М., якою відзначені особливі успіхи М. у легкій атлетиці.

г) Відомості про те, що свідки в даному кримінальному провадженні проживають в одному селі з М.

ґ) Лист голови місцевої спільноти ромів, яким він підтверджує приналежність М. до ромів.

д) Характеристику з місце проживання М. про те, що у нього відсутні міцні соціальні зв'язки.

е) Відомості про те, що М. є громадянином іншої держави.

8) Який міжнародний договір є основою для імплементації у національне законодавство України норм про захист прав особи М.?

- а) Договір про забезпечення прав уразливих груп населення 1973 р.
- б) Міжнародний пакт про захист прав національних меншин 1966 р.
- в) Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації 1965 р.
- г) Європейська конвенція про сприяння розвитку малочисельних народностей 1983 р.

9) Назвіть три основні умови прийнятності заяви до ЄСПЛ.

- а) Заява повинна бути направлена до Суду не пізніше чотирьох місяців після винесення остаточного рішення національною установою.
- б) Заява не обов'язково повинна містити ті самі скарги, що і заяви в національні суди.
- в) Заява повинна бути направлена до Суду не пізніше шести місяців після винесення остаточного рішення національною установою.
- г) Заява повинна містити ті самі скарги, що і заяви в національні суди.
- г') Необхідно вичерпати усі засоби захисту в Україні, в тому числі і звернення до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.
- д) Заява не повинна містити обґрунтування істотної шкоди.
- е) Вичерпання усіх ефективних національних засобів юридичного захисту.

10) Який контрольний конвенційний механізм має бути застосований для захисту прав особи М.?

- а) Комітет по ліквідації расової дискримінації.
- б) Комітет по захисту національних меншин.
- в) Комітет забезпечення прав уразливих груп населення.
- г) Комітет сприяння розвитку малочисельних народностей.

11) Назвіть три основні ознаки, при яких буде мати місце дискримінація особи за статтею 12 ЄКПЛ:

- а) Це ситуація, при якій особа зазнає несприятливого ставлення до себе.

- б) Обмеження здійснюється за певною ознакою, перелік яких є вичерпним.
- в) Об'єктивно обґрунтована мета для застосування обмеження.
- г) Це ситуація, при якій особа зазнає лояльного ставлення до себе.
- ґ) Обмеження не має правомірної мети.
- д) Наявність у законі професійної вимоги для обмеження у реалізації прав і свобод.
- е) Суб'єктивно обґрунтована мета для застосування обмеження.

Рекомендована література для підготовки до єдиного державного кваліфікаційного іспиту

Нормативна база

1. Господарський кодекс України : Закон України № 436-IV від 16.01.2003. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18. Ст. 144. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
2. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text.
3. Земельний кодекс України : Закон України № 2768-III від 25.10.2001. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 3-4. Ст. 27. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>.
4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text.
5. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085#Text.
6. Конституція України від 28 червня 1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
7. Кримінальний кодекс України : Закон України № 2341-III від 05.05.2001. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25-26. Ст. 131. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
8. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України № 4651-VI від 13.04.2012. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9-10. № 11-12. № 13. Ст. 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.

9. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text.

10. Міжнародний пакт про соціальні, економічні і культурні права від 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text.

11. Про вищу освіту : Закон України №1556-VII від 01.07.2014. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

12. Про громадянство України : Закон України № 2235-III від 18.01.2001 (із змін.). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>.

13. Про Кабінет Міністрів України : Закон України № 794-VII від 27.02.2014 (із змін.). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/794-18>.

14. Про місцеві державні адміністрації : Закон України № 586-XIV від 09.04.1999 (із змін.). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.

15. Про Національну поліцію : Закон України № 580-VIII від 02.06.2015. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.

16. Про освіту : Закон України № 1060-XII від 23.05.1991. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>.

17. Про прокуратуру : Закон України № 1697-VII від 14.10.2014 (із змін.). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.

18. Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р., Першого протоколу та протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475/97-вр#Text>.

19. Про судоустрій і статус суддів : Закон України № 1402-VIII від 02.06.2016. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.

20. Цивільний кодекс України : Закон України № 435-IV від 02.06.2016. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40. Ст. 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.

Літературна база

1. Аванесян Г. М., Басенко Р. О. Цивільне право України (Загальна частина) : навч.-метод. посіб. Полтава : ПІЕП, 2020. 199 с.

2. Адміністративне право України (Загальна частина) : навч. посіб. / О. І. Остапенко. Вид. 2-ге, допов. Львів : СПОЛОМ, 2021. 616 с.

3. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галунько та ін. Вид. 4-те. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 656 с.

4. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галунько та ін. Вид. 3-тє. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 584 с.

5. Адміністративне судочинство : підруч. для здобувачів вищ. освіти / за заг. ред. Р. В. Шаповала. Харків : Право, 2023. 432 с.
6. Адміністративне судочинство України: теорія та практика : монографія / за заг. ред. О. М. Нечитайла. Київ : ВАІТЕ, 2015. 288 с.
7. Бевзенко В. М., Смокович М. І. Адміністративний процес України: теорія, практика. Київ : Вид-во «Дакор», 2022. 1256 с.
8. Дахно І. І. Міжнародне приватне право : навч. посіб. 2-ге вид., стереотип. Київ : МАУП, 2004. 312 с.
9. Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Кримінальне право : навч. посіб. Київ : Ваіте, 2014. 944 с.
10. Екологічне право : навч. посіб. / К. Р. Резворович та ін. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. 318 с.
11. Загальне адміністративне право України : підручник / за заг. ред.: акад. С. Ківалова і проф. Л. Білої-Тіунової ; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2023. 792 с.
12. Інституціональне право Європейського Союзу : навч.-метод. посіб. / О. К. Каненберг-Сандула та ін. ; за ред. проф. Х. Н. Бехруза. Львів : Кошовий Б.-П.О., 2023. 140 с.
13. Килимник І. І. Міжнародне приватне право : навч. посіб. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 111 с.
14. Ковалів М. В., Гаврильців М. Т., Стахура І. Б. Адміністративне судочинство : навч. посіб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2014. 596 с.
15. Конституційне право : підручник / Ю. Г. Барабаш та ін. Київ : Ваіте, 2021. 528 с.
16. Конституційне право : підручник / МВС України, ХНУВС / за заг. ред. О. С. Бакумова, Т. І. Гудзь, М. І. Марчука. Харків : Харківський національний університет внутрішніх справ, 2019. 484 с.
17. Конституційне право України : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. В. П. Колісника та Ю. Г. Барабаша. Харків : Право, 2008. 416 с.
18. Кримінальне право України (у питаннях та відповідях) : навч. посіб. / О. М. Литвинов та ін. ; за заг. ред. Ю. В. Орлова. Харків : ХНУВС, 2023. 520 с.
19. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / А. А. Васильєв та ін. ; за заг. ред. проф. О. М. Литвинова. Харків: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2020. 428 с.

20. Кримінальне право України. Особлива частина : навч. посіб. / О. В. Попович, Л. В. Томаш, П. П. Латковський, А. Ю. Бабій. Чернівці, 2022. 319 с.
21. Кримінальне процесуальне право України : навч. посіб. / Р. І. Благута та ін. ; за заг. ред. А. Я. Хитри, Р. М. Шехавцова. Львів : ЛьвДУВС, 2017. 774 с.
22. Кримінальний процес : підручник / Р. І. Благута та ін. ; за заг. ред. А. Я. Хитри, Р. М. Шехавцова, В. В. Луцика. Львів : ЛьвДУВС, 2019. Ч. 1. 532 с.
23. Майданник О. О. Конституційне право України : навч. посіб. Київ : Алерта, 2011. 380 с.
24. Мельник Р. С., Бевзенко В. М. Загальне адміністративне право : навч. посіб. Київ : Ваіте, 2014. 376 с.
25. Мироненко І. В. Міжнародне приватне право : навч. посіб. 2-ге вид., допов. і переробл. Київ : Алерта, 2013. 288 с.
26. Міжнародне гуманітарне право : посібник для працівників Держ. кримінал.-викон. служби України / Т. Короткий та ін. ; за заг. ред. віцепрезидента УАМП Т. Короткого ; Пенітенціарна академія України. Київ ; Одеса : Фенікс, 2023. 236 с.
27. Міжнародне приватне право : навч. посіб. / за ред. С. Г. Кузьменка. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 316 с.
28. Міжнародне приватне право : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / за ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І. А. Шуміло. Харків : Право, 2011. 320 с.
29. Міжнародне публічне право : підруч. / В. Ф. Антипенко та ін. ; відп. ред. В. Ф. Антипенко. У 3 т. Т. 1. Київ : Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк», 2010. 422 с.
30. Міжнародне публічне право: основи теорії : навч.-метод. посіб. / Х. Н. Бехруз та ін. Одеса : Вид-во «Юридика», 2023. 252 с.
31. Муравйов В. І., Мушак Н. Б., Волошин Ю. О. Право Європейського Союзу: академічний курс : підручник / за ред. В. І. Муравйова. Вид. 2-ге, допов. і випр. Київ ; Одеса : Фенікс, 2021. 436 с.
32. Павлов Д. М. Адміністративне право. Загальна частина : конс. лекц. Київ : МАУП, 2007. 136 с.
33. Сироїд Т. Л. Міжнародне кримінальне право : підручник. Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків : Право, 2023. 512 с.

34. Совгіря О. В., Шукліна Н. Г. Конституційне право України. Повний курс : навч. посіб. Київ : Юрінком Інтер, 2020. 556 с.
35. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право : навч. посіб. / за заг. ред. Теліпко В. Е. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 608. с.
36. Теорія держави і права. Академічний курс : підручник / О. В. Зайчук та ін. 2-ге видання, перероб. і допов. Київ : Юрінком Інтер, 2006. 688 с.
37. Трудове право України : підручник / за заг. ред. М. І. Іншина, В. Л. Костюка, В. П. Мельника. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 472 с.
38. Трудове право України : навч. посіб. / за ред. В. О. Кучера. Львів : ЛьвДУВС, 2017. 564 с.
39. Трудове право України : підручник / за ред. проф. О. М. Ярошенко. Харків : Вид-во 2022. 376 с. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2022/07/27/Trudove.pravo.Ukrayiny.26.07.2022.pdf>.
40. Тютюгін В. І., Рубашенко М. А. Кримінальне право України (Загальна та особлива частини) : посіб. для підготов. до зовніш. незалеж. оцінювання / відп. ред. В. І. Тютюгін. 4-те вид., переробл. і допов. Харків : Право, 2023. 352 с.
41. Фріс П. Л. Кримінальне право України. Загальна частина : підруч. для студ. вищ. навч. закл. Вид. 3-тє, допов. і переробл. Одеса : Фенікс, 2017. 468 с.
42. Цивільне право : підручник : у 2 т. Т. 1. / В. І. Борисова та ін. ; за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. Харків : Право, 2011. 656 с.
43. Цивільне право та процес: підготовка до іспиту. Частина друга : навч. посіб. / [Резворович К. Р.]. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. 216 с.
44. Цивільне право України : навч. посіб. / за ред. Г. Б. Яновицької, В. О. Кучера. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2011. 468 с.
45. Цивільне право України : підручник : в 2 т. Т. 1 / за ред. Г. Б. Яновицької, В. О. Кучера. Львів : Новий Світ-2000, 2014. 444 с.
46. Цивільне право. Загальна частина : навч. посіб. / [О. Є. Аврамова] ; за заг. ред. С. О. Сліпченка, О. Л. Зайцева. Харків : ХНУВС, 2022. 332 с.

47. Цивільний процес : навч. посіб. / [О. Г. Бортнік та ін.] ; за заг. ред. проф. В. А. Кройтора. Харків : ХНУВС, 2022. 336 с.

48. Цивільний процес України : підручник / за ред. В. О. Кучера. Львів : ЛьвДУВС, 2016. 768 с.

Електронні ресурси

1. Верховна Рада України : офіц. сайт. URL: <http://www.rada.kiev.ua>.
2. Верховний суд : офіц. сайт. URL: <http://www.scourt.gov.ua>.
3. Європейська соціальна хартія : офіц. сайт. URL: <http://www.chartesociale.coe.int>.
4. Європейський Союз : офіц. сайт. URL: <http://europa.eu/>
5. Європейський суд з прав людини : офіц. сайт. URL: <http://www.echr.coe.int>.
6. Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
7. Конституційний Суд України : офіц. сайт. URL: <http://www.ccu.gov.ua>.
8. Міністерство внутрішніх справ України : офіц. сайт. URL: <http://mvs.gov.ua/>.
9. Міністерство юстиції : офіц. сайт. URL: <http://www.minjust.gov.ua/>.
10. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського : офіц. сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
11. Офіс Генерального Прокурора : офіц. сайт. URL: <http://www.gp.gov.ua/>.
12. Рада Європи : офіц. сайт. URL: <http://www.coe.int>.
13. Судової влади України : офіц. веб-портал. URL: <http://court.gov.ua/>.
14. Український портал практики Європейського суду з прав людини : офіц. сайт. URL: <http://www.eurocourt.org.ua>.
15. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини : офіц. сайт. URL: <http://www.ombudsman.kiev.ua>.

Зміст

Вступ.....	3
1. Перелік результатів навчання і компетентностей, що має засвоїти здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня	4
2. Перелік нормативних документів, що є базисними для проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту.....	6
3. Вимоги до єдиного державного кваліфікаційного іспиту.....	7
4. Приклади тестових завдань для єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями «Право» та «Міжнародне право».....	13
Рекомендована література для підготовки до єдиного державного кваліфікаційного іспиту	21

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**Методичні рекомендації
до підготовки та складання єдиного державного
кваліфікаційного іспиту
здобувачами вищої освіти
за спеціальністю 081 «Право»
освітньої програми «Право»
другого (магістерського) рівня**

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладач **Шинкарьов** Юрій Вікторович

Відповідальний за видання *Ю. В. Шинкарьов*

Редактор *О. Г. Доценко*

Коректор *В. Ю. Труш*

План 2025 р. Поз. № 28 ЕВ. Обсяг 28 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

---

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*